

SISÄLLYS

ESIPUHE 6

1. JOHDANTO 8

2. NUOREN TASAVALLAN EDUSTAJAT VANHASSA PARIISSA 14

Raportoinnin ongelmia ja diplomaattien asema kahden maan välillä 15
Ranskan erikummallisuus ja vaikeus 18 | Missä edustetaan, kun edustetaan Pariisissa? 20
Edustuskulttuuri ja verkostot 25

3. "SUOMALAISET AKTIVISTIT" PARIISSA 1900–1919 29

Suomalaiset Pariisissa ja sortovuodet 29 | Suomen itsenäisyyden tunnustaminen Ranskassa
tammikuussa 1918 32 | "Valtuuskuntadiplomatiaa" eli Suomen edustajat Ranskassa 1918–1919 34

4. NÄYTEIKKUNA KESKELLÄ EUROOPPAA 1919–1939 38

Lähetystön perustaminen kriisin keskellä 1919 38 | Lähetystön henkilökunta ja toiminta
Enckellin aikana 42 | Kodittoman lähetystön kiinteistöasiat 1920- ja 1930-luvuilla 46
"Herkistynyt patriisi" Harri Holma Suomen lähettiläänä 49 | Henkilökunta ja lähetystön toiminta
1930-luvulla 53 | Konsulinvirasto elävänä kontaktipintana Ranskan kanssa 1919–1939 58
Suomalainen siirtokunta 1919–1939 63

5. PARIISI EI OLE ENÄÄ PARIISI 1939–1954 68

"Kaikki nämä herrat olivat tuli ja leimaus Suomen puolesta" 68 | Pako sodan jaloista
keväällä 1940 71 | Holma ja lähetystö Vichyssä 77 | "Maksatautisten" kylpyaika
hallituskaupunkina 81 | Suomalainen siirtokunta miehityssä maassa 1939–1945 86
Lähetystön jälleenrakentaminen Johan Helon kaudella 91

6. DE GAULLEN JA KEKKOSEN VARJOSSA 1954–1976 102

Suurlähetystö Richard Seppälän ja Gunnar Palmrothin aikana 102 | Suurlähetystön uudet
tilat place de Finlandella vuosina 1962–1967 112 | Suomalaisia Ranskassa, ystävyysverkostot ja
konsultointia 118 | Suomalaiset Pariisin kansainvälisissä järjestöissä 127 | Suurlähetystön rooli
lehdistö- ja kulttuurisuhteissa 131 | Kekkonen Ranskan-vierailu 1962 ja suurlähetystön rooli 136
Suurlähetystö vuoden 1976 "Pariisin jupakassa" 140 | Poliisin mielivalta, terrorismi ja ryöstöt
"pahassa Pariisissa" 146

7. UUDEN MAAILMAN KYNNYKSELLÄ 1976–1990 149

Kanslia, henkilökunta, siirtokunta ja konsulit 1980-luvulla 149 | Suurlähetystö ja 1980-luvun
valtiovierailut 158 | Suurlähetystön rooli kauppaa- ja teollisuussuhteiden kehittämisessä 164
Teknologia kiristyskeinona vuoden 1985 Eureka-kriisissä? 169 | "Ranska-linjalla" eli suomalaiset
École Nationale d'Administrationissa 172 | Ikuinen murheenkryyni nimeltä suomettuminen 173
Kulttuurisuhteet, sekakomissio ja Institut Finlandais'n perustaminen 177 | Tiedonvälitys, palvelun-
tarjonta ja Eurooppa suurlähetystön pätehtävänä vuonna 1990 181

TABLE DES MATIÈRES

AVANT-PROPOS 194

1. UNE AMBASSADE DEUX FOIS CRÉÉE 1919-1946 197

L'émergence d'une représentation diplomatique finlandaise à Paris 1900-1919 197

Recréer une légation après la Seconde guerre mondiale 201

2. L'AMBASSADE COMME LIEU DE VIE ET DE TRAVAIL 204

Paris comme environnement diplomatique pour les Finlandais 204 | Le travail

diplomatique dans la capitale française 206 | Les différents emplacements de

l'ambassade 210 | L'ambassade comme lieu de travail 213

3. AMBASSADEURS ET DIPLOMATES FINLANDAIS EN FRANCE 217

Des diplomates aristocrates dans un service diplomatique en formation : Carl Enckell et Harri

Holma 1919-1943 217 | Deux nominations politiques pour un poste dont l'importance décline :

Aaro Pakaslahti et Johan Helo 1943-1956 222 | L'ère des professionnels : de Richard Seppälä à

Matti Häkkänen 1956-1993 224 | Les conjoints de diplomates, entre représentation et activité

diplomatique 230 | Conseillers d'ambassade, attachés techniques et chancellerie 232

4. LE RÉSEAU CONSULAIRE FINLANDAIS ET LA COMMUNAUTÉ FINLANDAISE EN FRANCE 237

Le réseau consulaire finlandais en France 237 | La communauté finlandaise 240

Protéger les nationaux dans la France occupée 243

5. CRISES ET GRANDS MOMENTS POLITIQUES, DE LA CRISE DES ÎLES ÅLAND À ACTION DIRECTE 245

Les îles Åland, moyen de pression sur la Finlande indépendante 245 | La guerre d'hiver, moment

de vérité de l'ambassade 246 | La légation de Finlande à Vichy 247 | La libération de Paris vue

d'une fenêtre de la rue de l'Université 251 | La visite d'Urho Kekkonen en novembre 1962 252

Le Paris des mauvais jours 254

6. RELATIONS POLITIQUES, CULTURELLES ET ÉCONOMIQUES APRÈS 1970 257

L'ambassade comme point de contact culturel et diffuseur d'images de la Finlande 257

Les relations commerciales et économiques du point de vue de l'ambassade 261

Les relations politiques avec la France 263

KIRJALLISUUTTA / BIBLIOGRAPHIE INDICATIVE 267

SUOMEN EDUSTAJAT PARIISISSA 1917-2016 /

REPRÉSENTANTS FINLANDAIS À PARIS 1917-2016 269